

رضانیان، علی

بررسی تطبیقی اسباب نزول در مجمع البیان و المیزان

سال دفاع: ۱۳۸۱

راهنما: سیدرضا مؤدب

مشاور: محمدتقی دیاری

چکیده

هدف اصلی این نوشتار، بررسی تطبیقی اسباب نزول ذکرشده در دو تفسیر ارزشمند مجمع البیان و المیزان است. نگارنده ابتدا برای روشن شدن هرچه بیشتر کلیدی‌ترین واژه این بحث که «اسباب نزول» است، مطالبی در همین زمینه در فصل اول با عنوان «کلیات» بیان کرده که مباحثی چون تعریف اسباب نزول، اهمیت آن، فوایدی که برای این بحث در کتاب‌های گوناگون ذکر شده، و مطالب فرعی دیگر را دربرمی‌گیرد. پس از آنکه معنا و مفهوم اسباب نزول روشن گردید، دیدگاه علامه طبرسی و نیز علامه طباطبایی درباره مباحث گوناگون این موضوع بررسی شده است. محقق در فصل دوم و سوم به‌طور جداگانه آرای ایشان در این زمینه را همراه با مثال‌هایی از آیات، بیان کرده است و در پایان، هر دو دیدگاه با یکدیگر تطبیق و مقایسه شده‌اند. مؤلف در فصل چهارم نیز به تطبیق موردی اسباب نزول آیات گزینش‌شده در این دو تفسیر ارزشمند پرداخته، و پس از تبیین و مقایسه دیدگاه‌های این دو بزرگوار، مواردی از مهم‌ترین آیات و اسباب نزولشان را بررسی و مقایسه کرده است.